

Biblioteca | Jordi Benavente | Actualitzat el 28/12/2020 a les 00:21

?Richard Brautigan que ens salves la vida

Va deixar una nota: "Quin caos, no?"

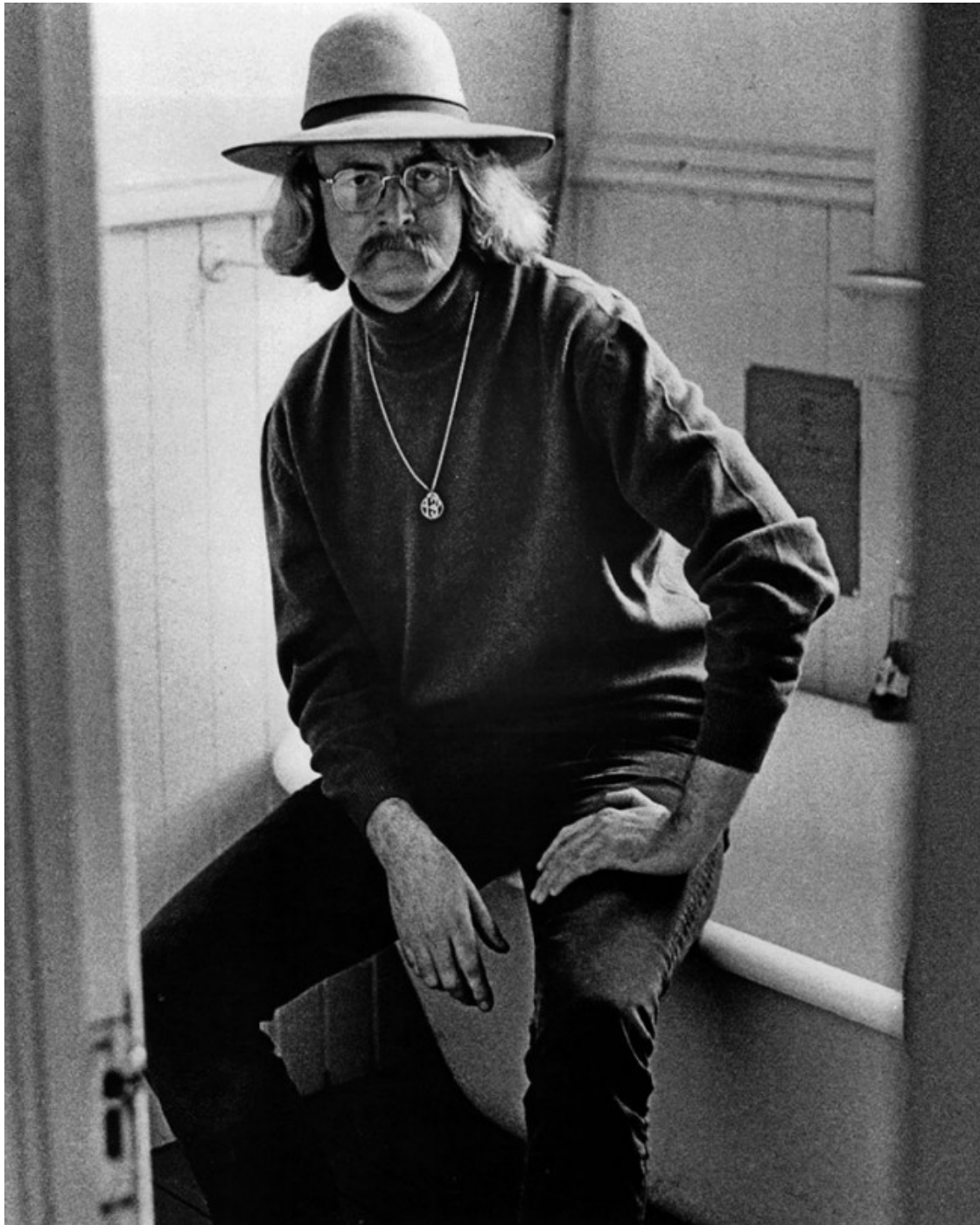

Foto: Blackie Books

Hi ha una frase a la novel·la *El monstre de Hawklina* (<https://www.labreuedicions.com/el-monstre-de-hawklina-de-richard-brautigan/>), de Richard Brautigan (1935-1984), que trobo que en resumeix perfectament l'esperit: "Tot el que ha passat han estat entremaliadures però com d'un nen amb poders sobrenaturals". ¿També us passa, a vosaltres, això que de sobte us cau a les mans un llibre que era just el que necessitàveu per tirar endavant? A mi, l'últim cop, va ser amb aquesta astracanada del 1974 publicada per LaBreu (el 2014) amb traducció de Miquel Izquierdo. Em va salvar un cap de setmana de confinament d'aquest tètric i merdós 2020.

Heu vist la pel·li *Els germans Sisters?* I *Els caçafantasmes?* Doncs és com si els dos pistolers de la primera fossin contractats (i seduïts) per una preciosa noia índia per anar fins a un casalot aïllat, als Turons Morts d'Oregon, a liquidar un ésser sobrenatural malèfic, que viu a les coves de gel que hi ha sota l'edifici i no deixa respirar els propietaris. Western i novel·la gòtica, per tant; i també còmica. Amb capítols curts i la prosa lacònica i al·lucinada marca de la casa. "Era tan únic que va crear un culte pel seu compte", va dir d'ell Kurt Vonnegut.

Richard Brautigan va fotre's un tret als 49 anys. Va deixar una nota: "Quin caos, no?". Així va ser el seu trist final. Havia publicat nou poemaris, un recull de contes i deu novel·les. Abans, als vint anys, havia tirat una pedra contra una comissaria de policia només perquè el tanquessin i li donessin menjar. Arran d'aquest fet, van ingressar-lo en un hospital, on van diagnosticar-li depressió, esquizofrènia i paranoia i, en paraules seves, van aplicar-li "prou electroxocs per il·luminar tot un poble". Havia estat un nen no reconegut pel seu pare, i abandonat, als nou anys, per la seva mare.

Amic dels *beatniks* i considerat una de les icones de la contracultura nord-americana, la seva manera de narrar era anar resolent cada paràgraf, gairebé cada frase, o bé poèticament o bé còmicament, o tot alhora. I tornar-ho a fer, i tornar-hi, i tornar-hi. Incansable, lisèrgic, virtuós. Brautigan tenia solucions brillants: "No semblaven durs o dolents. Semblaven la quieta essència destil·lada d'ambdues qualitats. (...) En altres paraules, tenien tots els trumfos". El paio en sabia, vaja.

Durant un temps va viure en una colònia d'artistes de Montana, amb escriptors com Thomas McGuane i actors com Peter Fonda i Jeff Bridges, que anys després interpretaria "el Penjat" a *El gran Lebowski* dels Coen, personatge brautiganià per excel·lència. Com també són brautiganiàns, per divertits, tot i la situació, els diàlegs que Tarantino ha escrit per a alguns dels seus personatges (tan violents com donats al discurs florit). I estic pensant en John Travolta i Samuel L. Jackson a *Pulp Fiction*, sí; però sobretot en la mítica conversa de les albergínies, entre Christopher Walken i Dennis Hopper, a *Amor a boca de canó*.

A banda d'*El monstre de Hawklina*, en català, la resta dels seus llibres els tenim en castellà gràcies a Blackie Books (<https://blackiebooks.org/catalogo/la-pesca-de-la-trucha-en-america/>), que pren el relleu d'Anagrama: *Un general confederado de Big Sur*, *En azúcar de sandía*, la genial *Un detective en Babilonia* i *La pesca de la trucha en América*, de la VO de la qual, en el seu moment, es van vendre milions d'exemplars. I això que és la més esbojarrada, original i inclassificable de les seves novel·les: la menys indicada per descobrir-lo i, alhora, la que va fer-lo "atòmicament cèlebre" (que diu Kiko Amat).

Tristament, sembla que el pes de la fama, de l'alcohol i d'altres excessos, i el fet de quedar ancorat en els efervescents anys seixanta, van anar-lo enfonsant: Brautigan va tenir un final dramàtic i sòrdid que no mereixia.

Aquí, encara el llegim. Encara el necessitem (<https://www.catorze.cat/noticia/15100/defectuos-mon-quan-tanques-llibre>). Encara ens salva la vida.